

SUPERVÍZIA V ŠKOLSKOM PROSTREDÍ

CENTRUM PEDAGOGICKO - PSYCHOLOGICKÉHO PORADENSTVA A PREVENČIE

I. Houdeka 2351, Ružomberok

PhDr. Jana Bachanová

Čo je supervízia



Pojem supervízia môžeme preložiť ako „nadhľad“. Ide o jednu z najefektívnejších metód profesionálneho rastu, je nástrojom rozvoja pracovníka a organizácie, nástrojom zvyšovania kvality práce s klientom (pacientom, žiakom).

Hess (in Hawkins, Shonet, 2004, s. 59) definuje supervíziu ako „čistú medziľudskú komunikáciu, ktorej všeobecným cieľom je, aby sa jedna osoba, supervízor, stretávala s inou osobou, supervidovaným, v snahe zlepšiť schopnosť supervidovaného účinne pomáhať ľuďom.“

Ide o obohacujúcu skúsenosť z medziľudskej interakcie v bezpečnom prostredí stretnutia supervízora s odborníkom v pomáhajúcej profesii zameraná na pomoc s riešením jeho pracovného problému alebo prekážky, ktorá mu bráni v práci.

Je orientovaná na pracovný proces prípadne na to, ako my sami (naše prežívanie, osobnosť) či už vedome alebo nevedome vplyvame na tento pracovný proces. Je to rozhovor v takom bezpečnom prostredí, v ktorom supervidovaný môže slobodne konzultovať svoje pocity, strachy, omyly, neistoty, pochybnosti prameniace z vykonávania jeho činnosti.

Nejde o kontrolu, ide o pomoc a podporu.

Čo ponúka supervízia

- Overovanie si efektívnosti vlastných postupov pri svojej práci.
- Korigovanie stereotypov v práci - ich uvedomovanie si a minimalizovanie.
- Uvedomenie si a riešenie dlhodobých problémov.
- Pomenovanie a hľadanie možností ďalších riešení - rozširovanie možností práce s klientom (žiakom).
- Prežitie a preskúmanie dôvodov úspechov a radostí, aj neúspechov a starostí.
- Znižovanie emočného napätia a prevencia vyhorenia pracovníka.
- Podpora seba samého a vzájomná.
- Zvyšovanie profesionality, získavanie nových skúseností a informácií.
- Kvalitnejšia spolupráca s ďalším kolegami v práci, čím sa zvyšuje profesionálna odbornosť v tíme.

Prínosy pre učiteľov

- Podpora zo strany supervízora a kolegov v ťažkej situácii.
- Nadhľad odstup - nebrať problémy príliš osobne, nedať sa nimi pohltiť.
- Zvládanie úzkostí, strachov, neistôt, zvyšovanie osobnej spokojnosti.
- Riešenie konkrétnych prípadov - pomenovanie problému, hľadanie riešenia.
- Zlepšenie vzťahov k žiakom.
- Organizácia práce, stanovenie cieľov, priorít, zlepšenie riadiacich kompetencií.



SUPERVÍZIA



Čo nie je supervízia

- Vzdelávací seminár, prednáška ...
- Manažment (riadenie, rozhodovanie)
- Koučovanie
- Mentoring
- Krízová intervencia
- Psychoterapia
- Poučovanie a kritizovanie supervidovaného
- Rozprávanie bez cieľa

Kto je supervízor

- Má certifikovaný výcvik supervízie, ktorému predchádzajú dlhoročné skúsenosti s vlastnou praxou priamej práce s klientom.
- Profesionál s vysokým odborným aj ľudským potenciálom, ktorý zabezpečí osobný vzťah (bezpečie, dôvera, úcta, podpora, pochopenie).
- Nie je terapeut. Je sprievodca, ktorý sprevádza profesionála. Je expert na proces, napomáha k nachádzaniu nových možností, perspektív a nadhľadu.
- Nepozná cieľ, ani najlepšiu cestu - tú pozná len supervidovaný, supervízor mu pomáha hľadať ju.
- Nehodnotí supervidovaného, jeho prioritou nie je dávať rady.
- Nekontroluje supervidovaného, jeho cieľom nie je hľadať chyby.

Základné formy supervízie

- Z hľadiska počtu účastníkov:
 - ▶ **Individuálna**
 - ▶ **Skupinová**
 - ☺ Podľa stupňa organizovanosti:
 - štruktúrovaná (Bálintovská skupina)
 - neštruktúrovaná
 - ☺ Podľa účastníkov:
 - otvorená
 - polootvorená
 - uzavretá
- Z hľadiska obsahu:
 - ▶ **Tímová**
 - ▶ **Prípadová**



Chcete vedieť o supervízii viac?

V prípade záujmu o bližšie informácie o supervízii sa môžete obrátiť na najbližšie CPPPaP.

Niečo o supervízii sa dozviete aj z videa (na nižšie uvedenom odkaze). Fiktívny dialóg medzi učiteľkou so skúsenosťami so supervíziou a učiteľom bez skúseností a s pochybnosťami o užitočnosti supervízie bol inšpirovaný rozhovormi s učiteľmi ochotnými podeliť sa o svoje skúsenosti a o svoj názor na supervíziu.

<https://www.stream.cz/uservideo-693903/696211-supervize-ocima-ucitelu>

Možnosti supervízie v školskom prostredí

- Individuálna supervízia pre pedagogických, odborných zamestnancov
- Bálintovská skupina pre učiteľov a odborných zamestnancov v škole
- Supervízna skupina pre školských špeciálnych pedagógov, školských psychológov
- Supervízna skupina pre výchovných poradcov, koordinátorov prevencie
- Supervízna skupina pre riadiacich pracovníkov škôl
- Tímová supervízia pre školu



„Aby sme mohli robiť veci inak, musíme ich inak vidieť.“

Paul Allaire

Havrdová, Z., Hajný, M. (2008): Praktická supervízie. Praha: Galen 2008. ISBN 80-72625-32-1

Hawkins, P., Shohet, R. (2004): Supervízie v pomáhajúcich profesiách. Portál, s. r. o., Praha 2004. ISBN 80-7178-715-9